

Regnskapsdata i FoU-statistikken

HVORDAN KAN VI TILPASSE REGNSKAPSDATA TIL FOU-STATISTIKKEN?

Dagsorden

1. Kort om FoU-statistikken

2. Resultater fra 2021-statistikken

3. FoU-undersøkelsen i universitets- og høgskolesektoren

4. Hvordan bruker vi regnskapsdataene i dag?

5. Arbeidet fremover: utfordringer og muligheter

FoU-statistikkens historie

- Første målinger på 1950-tallet
- 1963: Internasjonale retningslinjer for FoU-statistikk i «Frascati-manualen»
- Norge med fra starten. Aktive i den siste revisjonen i 2015

Forskning og utviklingsarbeid (FoU) er kreativ virksomhet som utføres systematisk for å oppnå økt kunnskap, herunder kunnskap om mennesket, kultur og samfunn – og omfatter også bruken av denne kunnskapen til å finne nye anvendelser.

FoU-statistikken i Norge

- universitets- og høgskolesektoren én av tre forskningsutførende sektorer (inkluderer univ.sykehus)
- hovedundersøkelse for oddetallsår, forenklet statistikk i mellomår
- SSB har fra 1.1.2022 ansvaret (virksomhetsoverdratt fra NIFU)

FoU i Norge i 2021*:

81,6 mrd. kroner

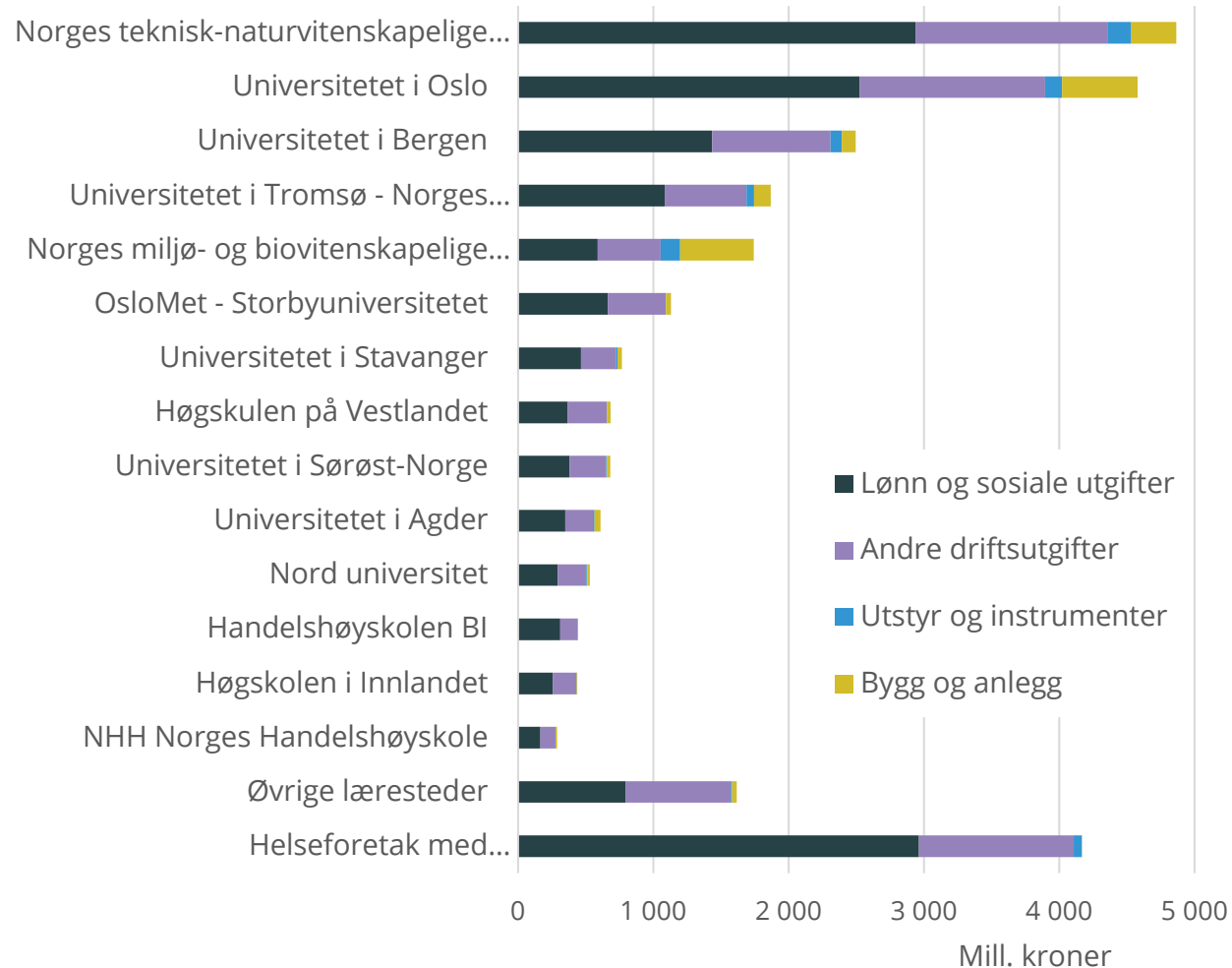
*Foreløpige tall for næringslivet

<https://www.ssb.no/teknologi-og-innovasjon/forskning-og-innovasjon-i-naeringslivet/artikler/lite-vekst-i-utgiftene-til-forskning-og-utvikling>

Statistisk sentralbyrå
Statistics Norway

Resultater fra FoU-statistikken 2021

- UoH-sektoren: 26,9 mrd. kroner
- Nullvekst fra 2020 (realpriser)
- Mindre tid til FoU blant de ansatte ga lav vekst i FoU-lønn
- Lavere byggutgifter

<https://www.ssb.no/teknologi-og-innovasjon/forskning-og-innovasjon-i-naeringslivet/statistikk/forskning-og-utvikling-i-universitets-og-hogskolesektoren>

Statistikken har mange brukere

- viktig del av kunnskapsgrunnlaget om forskningssystemet
- brukes i forskning, analyser, evalueringer, stortingsmeldinger osv.
- offisiell statistikk – SSB rapporterer til Eurostat og OECD

FoU-undersøkelsen ved lærestedene

- **spørreskjema** til institutt/enhet (totalundersøkelse annethvert år)
- **regnskapsdata** forhåndsutfylt i skjemaet
- andre sentrale kilder:
 - Forskerpersonalregisteret (SSB)
 - Institusjonsregisteret (SSB)
 - Oppgaver fra store finansiører (Forskningsrådet, fond), Statsbygg, mv.
 - Tidsbruksundersøkelser

Viktige prinsipper i FoU-statistikken

Vårt målepunkt:

- utgifter (ikke inntekter eller budsjett)
- der FoU-aktiviteten har skjedd
- i statistikkåret (overføringer)
- uten avskrivninger
- primær finansieringskilde

Typiske utfordringer:

- frikjøp (samsvar personer og penger)
- skille ut egenfinansiering
- internregnskap

Om regnskapsdataene i statistikken

- felles innsamling fra 2015. Enhetlig mal og aggregeringsnivå
- styringsgruppe med KD, UHR, Forskningsrådet + arbeidsgruppe med NIFU/NSD og læresteder, i dag: UiO, UiA, NTNU, OsloMet
- forankret i Desemberbrevet
- datafangst hos DBH (HK-dir), som oversender til SSB
- loop innom kontaktpersoner på regnskap ved lærestedet

Hvorfor bruke regnskapsdata?

- sparer respondentene for tid
- bedre datakvalitet
- kontroll av svar
- estimere FoU-utgifter for enheter som ikke svarer

Malen for innrapportering – 5 filer

1. Oversikt over kostnadssteder (nummer og beskrivelse)
 2. Klassifisering av finansieringskilder (nummer og beskrivelse)
 3. Beløp per konto, finansieringskilde og kostnadssted (3-siffernivå)
 4. Internregnskap per konto, kilde og sted (4-siffernivå)
 5. Investeringer: tilgang i note 4 og 5 per kilde og sted
(tomter og bygg, vitenskapelig utstyr, annet)
- (6. Lønnsdata henter vi nå internt. Gj.snittslønn per lærested og stilling)

Hva trenger vi?

- Utgifter på 3-siffernivå: totalt, fakultetsnivå, instituttnivå
- Utgiftsart (lønn, drift, vitenskapelig utstyr, bygg)
 - hvordan identifisere vitenskapelig utstyr?
 - rutine for å identifisere bygg finansiert av Statsbygg (unngå dobbelttelling)
- Finansieringskilde
 - hvordan identifisere midler fra utenlandske kilder (næringsliv)?

Videre arbeid

- DFØ-mal for alle når?
- Møte i arbeidsgruppen
- Forbedringer av malen; vitenskapelig utstyr, utland
- Neste datainnsamling vil gjelde 2023 (mars 2024)
- Kom med innspill!

Takk!

kaja.wendt@ssb.no

mona.ostby@ssb.no

Statistisk sentralbyrå
Statistics Norway